

בש"פ 8496/20 - פלונית נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 8496/20

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

התובעת בתיק 1132729/3 (בית פלונית
הדין הרבני האזורי בבאר שבע):

נ ג ד

הנתבע בתיק 1132729/3 (בית פלוני
הדין הרבני האזורי בבאר שבע):

הודעה על הטלת מאסר;
תגובת היועץ המשפטי לשיפוט רבני מיום
10.12.2020

בשם היועץ המשפטי לשיפוט

הרבני: עו"ד ד"ר רפי רכס; עו"ד אביטל הופר כהן

החלטה

1. כעולה מהחלטתי מיום 8.12.2020, בית הדין הרבני האזורי בבאר שבע (להלן: בית הדין הרבני) הטיל על הנתבע בהליך שבכותרת מאסר למשך 72 שעות מכוח סעיף 2(א) לחוק בתי-דין דתיים (מניעת הפרעה), התשכ"ה-1965 (להלן: חוק מניעת הפרעה או החוק). המאסר הוטל על הנתבע במסגרת החלטת בית הדין הרבני שניתנה ביום ה', 3.12.2020, בשל התנהגותו במהלך דיון שהתקיים בפני בית הדין הרבני באותו היום (להלן: ההחלטה). בהתאם לאמור בסעיף 2(ב) לחוק מניעת הפרעה, הטלת עונש מהסוג שהוטל על הנתבע מחייבת מסירת הודעה מיידית

עמוד 1

לנשיא או לנשיאת בית המשפט העליון. בענייננו, ההחלטה נשלחה על ידי מזכירות בית הדין הרבני לבית המשפט העליון באמצעות הפקסימיליה מספר שעות לאחר שניתנה, מבלי לוודא כנדרש שהיא אכן התקבלה, והיא נקלטה במזכירות בית המשפט העליון ביום א', 6.12.2020, לאחר שהמשיב כבר סיים לרצות את מאסרו. בנסיבות אלו הוריתי ליועץ המשפטי לשיפוט רבני (להלן: היועץ) למסור את התייחסותו להשתלשלות האירועים ובכלל זה לענין עונש המאסר שהוטל על הנתבע.

2. בתגובתו, ציין היועץ כי הנתבע הוא סרבן גט אשר באופן עקבי מזלזל בהחלטות בית הדין הרבני ובדיינים, מרים את קולו ומתנהג באופן מביש במהלך הדיונים והדברים קיבלו ביטוי מפורש בפרוטוקול הדיונים שצורף לתגובה. עוד צוין כי עובר להטלת עונש המאסר, בית הדין הרבני התרה בנתבע כי הוא עלול להיענש בהתאם לסנקציות הקבועות בחוק אם לא יחדול מהתנהגותו אך הנתבע הוסיף להתבטא בזלזול כלפי בית הדין ואף איים כי הוא יתבע את בית הדין בגין הוצאת דיבה. בנסיבות אלו, הטיל בית הדין הרבני עונש מאסר בן 72 שעות על הנתבע תוך שהובהר בהחלטה כי לנוכח מצבו הכלכלי של הנתבע, המצוי בהליכי פשיטת רגל, לא ניתן להסתפק בהטלת קנס שכן לא יהיה בכך משום יצירת הרתעה כלפי הנתבע. היועץ הבהיר כי לגישתו, בשים לב להתנהגותו החמורה של הנתבע לאורך ההליכים המתנהלים בעניינו, החלטת בית הדין הרבני הייתה מידתית וסבירה והיא עולה בקנה אחד עם החלטות קודמות שניתנו על ידי נשיא בית משפט העליון בהקשרים דומים. לבסוף אישר היועץ כי מזכירות בית הדין הרבני לא וידאה כי ההחלטה התקבלה במזכירות בית המשפט העליון בזמן, ומשכך הוא הבהיר שבכוונתו להסב את תשומת לבם של המזכירים הראשיים בבתי הדין הרבניים כי עליהם להקפיד ולוודא מול מזכירות בית המשפט שהודעות לנשיא או לנשיאת בית המשפט העליון אכן נקלטו לאחר שליחתן.

3. לאחר שעיינתי בהחלטה, בפרוטוקול הדיון ובתגובת היועץ, הגעתי לכלל מסקנה כי התבטאויותיו ודרך התנהלותו של הנתבע בפני בית הדין הרבני היו ראויות לכל גנאי ועל פני הדברים הצדיקו הטלת סנקציה על התובע מכוח סעיף 2(א) לחוק מניעת הפרעה. עם זאת, בשים לב לפגם שדבק באופן מסירת ההחלטה לעיוני ולנוכח חומרת הסנקציה שבה בחר לנקוט בית הדין בהליך שלפניי, מן הראוי לשוב ולייחד מספר מילים להוראת סעיף 2 לחוק מניעת הפרעה.

ודוקו - סעיף 2 לחוק מניעת הפרעה מקנה בידי בתי הדין סמכות להשית על אדם סנקציות עונשיות בהליכים מזורזים מבלי שמתקיים בעניינו הליך פלילי כהלכתו (ראו: בש"פ 10071/06 פלוני נ' פלוני (7.12.2006); בש"פ 2022/98 רידר נ' הרב דוד אוחיון (26.3.1998) (להלן: עניין רידר)). סמכות מרחיקת לכת זו מחייבת את בתי הדין ליישמה במתינות ובאופן מידתי (ראו מני רבים: בש"פ 6057/95 אוריאל נ' בית הדין הרבני האזורי אשדוד (3.10.1995) (להלן: עניין אוריאל)). עוד נפסק, כי סמכותו הייחודית של בית הדין להטיל סנקציה עונשית על אדם המפריע למהלך התקין של הדיונים, מבלי לקיים הליך פלילי כסדרו, מחייבת את בית הדין למסור באופן מיידי הודעה בכתב לנשיא בית המשפט העליון כהוראתו המפורשת של סעיף 2(ב) לחוק. אין מדובר בעניין של מה בכך - החובה למסור הודעה כאמור נועדה להגן על זכויותיו של בעל הדין הנענש ולאפשר לנשיא בית המשפט העליון, או לשופט אחר שאותו מינה הנשיא לצורך כך, להעביר תחת שבט ביקורתו את החלטת בית הדין, ובמקרים המתאימים להורות על עיכוב ביצועו של העונש וכן לבטל את העונש או לשנותו לקולא (ראו עניין רידר, פסקה 13).

4. בענייננו, מזכירות בית הדין אמנם שלחה את ההחלטה לבית המשפט העליון, אך הדבר נעשה מבלי לוודא, כנדרש, שההחלטה אכן התקבלה ונקלטה במזכירות בית המשפט. הפגם שדבק באופן מסירת ההחלטה הוביל למרבה הצער לכך שנשללה האפשרות המעשית לקיים ביקורת שיפוטית על החלטת בית הדין. על מנת למנוע הישנות מקרים כאלה בעתיד, מן הראוי כי היועץ המשפטי לשיפוט הרבני ישוב וירענן את הנהלים שלפיהם המזכירים הראשיים בבתי הדין הרבניים מחויבים לפעול, כמפורט בסעיף 8 לתגובתו (פסקה 2 לעיל).

5. סוף דבר - משעה שהנתבע כבר ריצה את עונשו ולא ניתן עוד להעניק סעד לפי סעיף 7(ב) לחוק מניעת הפרעה, ההליך שלפניי התייתר והוא נמחק בזאת.

ניתנה היום, כ"ט בכסלו התשפ"א (15.12.2020).

ה נ ש י א ה
